

Katedra speciální pedagogiky Pedagogická fakulta, Univerzita Karlova

Okruhy ke státní bakalářské zkoušce:

Logopedie

- 1. Logopedie jako vědní disciplína, její postavení v systému věd, předmět vědního oboru. Logopedie – studijní obor. Vztah logopedie k jiným vědním oborům. Historie logopedie, významné osobnosti logopedie. Logoped – kvalifikační a osobnostní předpoklady. Činnost logopeda, vymezení pojmu logopedická intervence.*
- 2. Systém péče o osoby s narušenou komunikační schopností u nás i v zahraničí. Systém školských zařízení pro děti a žáky s NKS, inkluzivní vzdělávání žáků s NKS. Systém poskytování logopedické intervence v resortu zdravotnictví. Poradenství pro rodinu a děti s NKS, poradenství pro dospělé osoby s NKS. Platná legislativa v poskytování logopedické intervence.*
- 3. Komunikace jako základní lidská forma dorozumívání. Význam komunikace v životě člověka. Komunikace verbální, neverbální. Průběh komunikačního procesu, etapy. Pojetí normy a patologie v logopedii. Narušená komunikační schopnost, vymezení pojmu, dělení.*
- 4. Objasnění pojmů řeč, jazyk, mluvní proces. Faktory ovlivňující mluvní proces. Anatomie a fyziologie mluvních orgánů, charakteristika ústrojí respiračního, fonačního a artikulačního.*
- 5. Základní poznatky z fonetiky. Dělení hlásek českého jazyka, charakteristika samohlásek, souhlásek. Fonologická realizace prvků řeči.*
- 6. Ontogeneze řeči, stadia vývoje dětské řeči, předřečové období, období vlastního vývoje řeči. Vývoj řeči v jednotlivých jazykových rovinách.*
- 7. Narušený vývoj řeči (opožděný vývoj řeči, specificky narušený vývoj řeči a jazyka – vývojová dysfázie) – terminologické vymezení, etiologie, symptomatologie, možnosti diagnostiky a diferenciální diagnostiky, terapie. Přístupy k dětem a žákům s narušeným vývojem řeči.*
- 8. Vývojové poruchy artikulace a fonologické rozlišování hlásek – terminologické vymezení, etiologie, dělení, užití diagnostických materiálů a terapeutických přístupů v rámci logopedické intervence.*
- 9. Vývojová dysartrie – vymezení pojmu, etiologie, symptomatologie, klasifikace, logopedická intervence. Vývojová řečová dyspraxie, vymezení pojmu.*
- 10. Rinolalie, velofaryngeální dysfunkce, palatolalie – terminologické vymezení, etiologie, symptomatologie, logopedická intervence.*
- 11. Narušení fluence řeči – koktavost, brebtavost: terminologické vymezení, etiologie, symptomatologie. Možnosti logopedické diagnostiky a terapie.*

12. *Poruchy řeči v sociální interakci – mutismus, elektivní mutismus: terminologické vymezení, etiologie, symptomatologie. Logopedická intervence v rámci komplexního přístupu k jedincům s tímto druhem NKS.*
13. *Symptomatické poruchy řeči – terminologické vymezení, etiologie. Symptomatické poruchy řeči u tělesně, mentálně a smyslově postižených osob. Alternativní a augmentativní komunikace – terminologické vymezení, klasifikace, charakteristika různých druhů AAK. Příklady užití AAK systémů u osob s narušenou komunikační schopností*
14. *Neurogení poruchy komunikace získané v průběhu života - získané dysartrie: terminologické vymezení, etiologie, symptomatologie, klasifikace, logopedická intervence u osob s dysartrií.*
15. *Neurogení poruchy komunikace získané v průběhu života - afázie: terminologické vymezení, etiologie, symptomatologie, klasifikace, logopedická intervence u osob s afázií.*

Literatura:

ALLEN, K., E., & MAROTZ, L., R. *Přehled vývoje dítěte od prenatálního období do 8 let*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-614-4.

BEDNÁŘOVÁ, J., & ŠMARDOVÁ, V. *Diagnostika dítěte předškolního věku. Co by dítě mělo umět ve věku od 3 do 6 let*. Brno: ComputerPress, a. s.. ISBN 978-80-251-1829-0.

BOČKOVÁ, B. *Vybrané kapitoly z alternativní a augmentativní komunikace*. Brno: MUNI, 2015. ISBN 978-80-210-7896-3.

DOHERTY – SNEDDON, G. *Neverbální komunikace dětí*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-043-7.

DVOŘÁK, J. *Logopedický slovník*. Žďár n. Sázavou: Logopedické centrum, 1998. ISBN 80-902536-2-8.

DVOŘÁK, J. *Slovní patlavost. Verbální dyspraxie*. Edice Logopaeadiaclinica. Žďár nad Sázavou, 1999. ISBN 80-902536-0-1.

JANOVCOVÁ, Z. *Alternativní a augmentativní komunikace*. Brno: Masarykova univerzita, 2003. ISBN 978-80-210-5186-7.

KEREKRÉTIOVÁ, A. *Velofaryngální dysfunkce a palatolalie*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2264-1.

KITTEL, A. *Myofunkční terapie*. Praha: Grada, 1999. ISBN 80-7169-619-6.

KLENKOVÁ, J. *Možnosti stimulace preverbálních a verbálních schopností vývojově opožděných dětí*. Brno: Paido, 2000. ISBN 80-85931-91-5.

KLENKOVÁ, J., & KOLBÁBKOVÁ, H. *Diagnostika předškoláka – správný vývoj řeči dítěte*. Brno: MC nakladatelství, 2002. ISBN 859-40-4225-026-1.

KLENKOVÁ, J. *Logopedie*. Praha: Grada, 2006. ISBN 978-80-247-1110-2.

KRAHULCOVÁ, B. *Dyslalie, patlavost*. Praha: Beakra, 2007. ISBN 978-80-903863-0-3.

KRAUS, J. a kol. *Dětská mozková obrna*. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-2471018-8.

LECHTA, V. *Logopedické repetitorium*. Bratislava: SPN, 1990. ISBN 80-08-00447-9.

LECHTA, V. a kol. *Diagnostika narušené komunikační schopnosti*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-801-5.

LECHTA, V. a kol. *Terapie narušené komunikační schopnosti*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7178-961-5.

LECHTA, V. *Koktavost*. Praha: Portál, 2004. ISBN 978-80-7367-643-8.

LECHTA, V. *Symptomatické poruchy řeči u dětí*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-433-5.

MIKULAJOVÁ, M., & RAFAJDUSOVÁ, I. *Vývinová dysfázia. Špecifický narušený vývin reči*. Bratislava: Marína Mikulajová, Iris Rafajdusová, 1993. ISBN 80-900445-0-6.

NEUBAUER, K. a kol. *Neurogenní poruchy komunikace u dospělých*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-159-4.

PEUTELSCHMIEDOVÁ, A. *Čtení o koktavosti*. Praha: Portál, 1994. ISBN 80-7178-003-0.

PRŮCHA, J. *Dětská řeč a komunikace. Poznatky vývojové psycholingvistiky*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3603-7.

Katedraspeciálnípedagogiky
Pedagogickáfakulta, UniverzitaKarlova

ŠKODOVÁ, E., & JEDLIČKA, I. a kol. *Klinická logopedie*. Praha: Portál, 2003. ISBN 978-80-7178-546-0.

TEGZE, O. *Neverbální komunikace*. Praha: ComputerPress, 2003. ISBN 80-7226-429-X.

VOHRADNÍK, M. *Poruchy řečové komunikace u velofaryngální insuficience*. Dolní Břežany: Scriptorium, 2001. ISBN 80-86197-24-7.

Legislativa vztahující se k zajištění logopedické intervence.